

Seat No. : _____

AL-101

August-2021

B.Com., Sem.-V

CE-302A : Management Accounting – 1

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ – Iના બધા પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે.
(2) વિભાગ – Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(3) વિભાગ – IIનો પ્રશ્ન નં-5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ – I

1. (a) સંચાલકીય હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
(b) તુલનાત્મક નાણાકીય પત્રકો સમજાવો. 10
2. વિવાંશ લિમિટેડના સંક્ષિપ્ત પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે : 20

વિગત	31-03-2020 ₹	31-03-2021 ₹
I. ઇક્વિટી અને દેવાં :		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો :		
(a) શેરમૂડી : ઇક્વિટી શેરમૂડી	5,00,000	7,00,000
10% ની પ્રેફ. શેરમૂડી	2,00,000	2,00,000
(b) અનામત અને વધારો	4,00,000	5,00,000
(2) બિન ચાલુ દેવાં :		
(a) લાંબાગાળાના ઉછીનાં નાણાં :		
10% ના ડિબેન્ચર	3,00,000	4,00,000
(3) ચાલુ દેવાં :		
(a) વેપારી દેવાં :		
લેણદારો	2,00,000	3,00,000
દેવીહૂંડી	1,00,000	2,00,000
કુલ :	17,00,000	23,00,000

II. મિલકતો :		
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો		
(a) કાયમી મિલકતો :		
જમીન અને મકાન	7,00,000	8,00,000
યંત્રો	5,50,000	5,00,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
(a) માલસામગ્રી : સ્ટોક	2,00,000	5,00,000
(b) વેપારી લેણાં :		
દેવાદારો	1,80,000	3,50,000
લેણીહૂંડી	20,000	50,000
(c) રોકડ અને રોકડ સમાન		
રોકડ અને બેન્ક સિલક	50,000	1,00,000
કુલ :	17,00,000	23,00,000

વધારાની માહિતી :

	31-03-2020	31-03-2021
	₹	₹
કુલ વેચાણ (ઉધાર)	10,00,000	16,00,000
કાયો નફો	2,50,000	4,80,000
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાંનો)	1,90,000	3,60,000

તા. 1-4-2019ના રોજ નો સ્ટોક ₹ 1,00,000.

નફા પર કરવેરાનો દર 50% ધારો

ઉપરની માહિતી પરથી બંને વર્ષ માટેના નીચેના ગુણોત્તરો ગણો :

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) કાયા નફાનો ગુણોત્તર
- (3) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (4) સ્ટોક ફેરબદલી દર
- (5) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસો ગણવાના છે.)

3. નિયતિ લિ. ની નીચેના પાકાં સરવૈયા પરથી હિસાબી ધોરણ – 3 મુજબ રોકડ પ્રવાહ તૈયાર કરો :

20

વિગત	31-03-2020 ₹	31-03-2021 ₹
I. ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો :		
(a) શેરમૂડી : ઇક્વિટી શેરમૂડી	2,00,000	8,00,000
(b) અનામત અને વધારો :		
મૂડી અનામત	2,00,000	—
(2) ચાલુ દેવાં :		
(a) અન્ય ચાલુ દેવાં :		
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	8,00,000	10,00,000
(b) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈ :		
કરવેરાની જોગવાઈ	4,00,000	10,00,000
કુલ :	16,00,000	28,00,000
II. મિલકતો :		
(1) બિન ચાલુ મિલકતો :		
(a) કાયમી મિલકતો	6,00,000	16,00,000
(b) બિન-ચાલુ રોકાણો :		
રોકાણો	6,00,000	4,00,000
(2) ચાલુ મિલકતો :	4,00,000	8,00,000
કુલ :	16,00,000	28,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ બધી કાયમી મિલકતો ₹ 10,00,000માં વેચી દીધી હતી અને નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.
- (2) મૂડી અનામત ખાતામાંથી કંપનીએ શેરહોલ્ડરોને પૂરા ભરપાઈ થયેલ બોનસ શેર આપ્યા હતાં.
- (3) ₹ 2,00,000ની કિંમતના રોકાણો ₹ 2,40,000માં વેચી દીધા હતાં.
- (4) વર્ષ દરમિયાન ₹ 10,00,000 આવકવેરાની જોગવાઈ કરી હતી.
- (5) કંપનીએ વર્ષ દરમિયાન ₹ 4,00,000 વચગાળાના ડિવિડન્ડના ચૂકવ્યા હતા.

4. નિરજ લિ. ની નીચે આપેલી વિગતો પરથી એપ્રિલ થી જૂન 2020 સુધીના ત્રણ માસનું રોકડ બજેટ બનાવો : 20

- (1) તા. 1-4-2020ના રોજ રોકડ અને બેન્ક સિલક ₹ 40,000.

માસ	કુલ વેચાણ	ખરીદી	મજૂરી	પરોક્ષ ખર્ચ
	(₹)	(₹)	(₹)	(₹)
ફેબ્રુઆરી	4,00,000	2,00,000	80,000	80,000
માર્ચ	3,00,000	1,80,000	72,000	60,000
એપ્રિલ	4,50,000	2,20,000	96,000	90,000
મે	6,00,000	3,20,000	1,00,000	1,00,000
જૂન	3,50,000	1,60,000	84,000	70,000

- (3) કુલ વેચાણના 20% રોકડ વેચાણ અને 80% ઉધાર વેચાણ ધારો.
- (4) ઉધાર વેચાણના 50% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% બીજા મહિનામાં વસૂલાત મળે છે.
- (5) ખરેખર વેચાણ થયા પછીના મહિનામાં કુલ વેચાણ પર 2% લેખે વેચાણ કમિશન આપવાનું છે.
- (6) વેપારીઓએ આપેલ શાખનો ગાળો 1 મહિનાનો છે.
- (7) પરોક્ષ ખર્ચમાં સ્થિર મિલકતના ઘસારાના માસિક ₹ 20,000 લેખેનો સમાવેશ થાય છે.
- (8) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો ¼ માસ અને પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવવાનો સમયગાળો ½ માસનો છે.
- (9) 2019-20ના વર્ષનું ડિવિડન્ડ ₹ 40,000 જૂન, 2020માં ચૂકવવાનું છે.

વિભાગ – II

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે પાંચ)

10

- (1) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનાં મુખ્ય ઓજારોમાં નીચેના પૈકી કઈ પદ્ધતિનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) એકમ પડતર (b) સીમાંત પડતર
(c) પ્રમાણ પડતર (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (2) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ સૌથી વધારે કયા પદ્ધતિને ક્ષયદાકારક છે ?
- (a) સંચાલકોને (b) રોકાણકારોને
(c) લેણદારોને (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (3) નાણાકીય પત્રકોના વિશ્લેષણ માટે નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (a) તુલનાત્મક પત્રકો (b) રોકડ બજેટ
(c) વેચાણ બજેટ (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (4) જો કાચો નફો કુલ પડતરના 25% હોય, તો કાચા નફાનો ગુણોત્તર શું હશે ?
- (a) 20% (b) 50%
(c) $33\frac{1}{3}\%$ (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (5) ખર્ચના ગુણોત્તરને શોધવા માટે સામાન્ય રીતે ખર્ચને _____ વડે ભાગવામાં આવે છે.
- (a) વેચાણ (b) રોકાયેલી મૂડી
(c) મિલકતો (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (6) ચાલુ ગુણોત્તર 1.5 છે. જો ₹ 40,000નું ચાલુ દેવું ચૂકવવામાં આવે તો તેની ચાલુ ગુણોત્તર પર શું અસર થાય ?
- (a) ગુણોત્તર ઊંચો જાય (b) ગુણોત્તર નીચો જાય
(c) કોઈ ફેરફાર ન થાય (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

- (7) નીચેનામાંથી શું રોકાણ પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદભવતો રોકડ પ્રવાહ છે ?
- (a) કરવેરાની ચૂકવણી (b) ચંત્રની ઊપજ
(c) ડિવિડન્ડની ચૂકવણી (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (8) દેવાદારોમાં વધારો એટલે _____
- (a) રોકડ પ્રવાહમાં વધારો (b) રોકડ પ્રવાહમાં ઘટાડો
(c) રોકડ પ્રવાહમાં કોઈ ફેરફાર નહીં (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (9) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને રોકડ પ્રવાહ પત્રક કોના સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે ?
- (a) ફોરમેન (b) ઉચ્ચ સંચાલકો
(c) વેચાણ મેનેજર (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (10) રોકડ અંદાજ પત્ર _____ માટે ઉપયોગી સાધન છે.
- (a) કરવેરા આયોજન (b) નાણાકીય આયોજન
(c) વેચાણનું આયોજન (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (11) ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બરની મજૂરી અનુક્રમે ₹ 12,000 અને ₹ 15,000 છે. સમયગાળો 1/3 માસ છે. સપ્ટેમ્બર મહિનામાં કેટલી રકમ ચૂકવવામાં આવશે ?
- (a) ₹ 19,000 (b) ₹ 14,000
(c) ₹ 27,000 (d) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (12) રોકડ બજેટ બનાવતી વખતે નીચેનામાંથી કઈ વિગત સમાવવામાં આવતી નથી ?
- (a) રોકડ વેચાણ (b) ધસારો
(c) રોકડ ખરીદી (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

Seat No. : _____

AL-101

August-2021

B.Com., Sem.-V

CE-302A : Management Accounting – 1

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions in Section – I carry **equal** marks.
(2) Attempt any **TWO** questions in Section – I.
(3) Question No. 5 in Section – II is compulsory.

SECTION – I

1. (a) Explain the difference between Management Accounting and Financial Accounting. **10**
(b) Explain Comparative Financial Statements. **10**
2. The following are the summarised Balance Sheets of Vivansh Ltd. **20**

Particulars	31-03-2020	31-03-2021
	₹	₹
I. EQUITY AND LIABILITIES :		
(1) Shareholders' Funds :		
(a) Share capital		
Equity share capital	5,00,000	7,00,000
10% Pref. Share capital	2,00,000	2,00,000
(b) Reserves and Surplus	4,00,000	5,00,000
(2) Non-Current Liabilities :		
(a) Long term Borrowings :		
10% Debentures	3,00,000	4,00,000
(3) Current Liabilities :		
(a) Trade payables :		
Creditors	2,00,000	3,00,000
Bills payable	1,00,000	2,00,000
Total :	17,00,000	23,00,000

II. ASSETS :		
(1) Non-Current Assets		
(a) Fixed Assets :		
Land & Building	7,00,000	8,00,000
Machinery	5,50,000	5,00,000
(2) Current Assets :		
(a) Inventories : Stock	2,00,000	5,00,000
(b) Trade Receivables :		
Debtors	1,80,000	3,50,000
Bills Receivables	20,000	50,000
(c) Cash and Cash Equivalents		
Cash & Bank	50,000	1,00,000
Total :	17,00,000	23,00,000

Additional Informations :

	31-03-2020	31-03-2021
	₹	₹
Total Sales (Credit)	10,00,000	16,00,000
Gross Profit	2,50,000	4,80,000
Net Profit (before Interest and taxes)	1,90,000	3,60,000

Stock as on 1-4-2019 was ₹ 1,00,000.

Assume tax rate at 50% on profit.

From the above information, calculate the following ratios for both the years.

- (1) Current Ratio
- (2) Gross Profit Ratio
- (3) Net Profit Ratio
- (4) Stock Turnover Ratio
- (5) Debtors Ratio (360 days to be taken for the year)

3. From the following Balance Sheets of Niyati Ltd., Prepare Cash flow statement as per Accounting Standard – 3.

20

Particulars	31-03-2020	31-03-2021
	₹	₹
I. EQUITY AND LIABILITIES :		
(1) Shareholders Funds :		
(a) Share Capital:		
Equity share Capital	2,00,000	8,00,000
(b) Reserves and Surplus :		
Capital Reserve	2,00,000	—
(2) Current Liabilities :		
(a) Other Current Liabilities :		
Bank Overdraft	8,00,000	10,00,000
(b) Short term provisions :		
Provision for Taxation	4,00,000	10,00,000
Total :	16,00,000	28,00,000
II. ASSETS :		
(1) Non-Current Assets :		
(a) Fixed Assets	6,00,000	16,00,000
(b) Non-Current Investment :		
Investments	6,00,000	4,00,000
(2) Current Assets :	4,00,000	8,00,000
Total :	16,00,000	28,00,000

Additional Informations :

- (1) The company sold all fixed assets for ₹ 10,00,000 in the beginning of the year and profit was credited to Capital Reserve Account.
- (2) From the Capital Reserve A/c the company had issued fully paid-up bonus shares to the shareholders.
- (3) Investment worth ₹ 2,00,000 were sold for ₹ 2,40,000.
- (4) The company had provided for Income tax of ₹ 10,00,000 during the year.
- (5) The company had paid ₹ 4,00,000 for interim dividend during the year.

4. From the following information of Niraj Ltd., prepare Cash Budget for the three months from April to June 2020.

20

- (1) Cash and Bank Balance on 1-4-2020 is ₹ 40,000.

(2)

Month	Total Sales	Purchases	Wages	Overheads
	(₹)	(₹)	(₹)	(₹)
February	4,00,000	2,00,000	80,000	80,000
March	3,00,000	1,80,000	72,000	60,000
April	4,50,000	2,20,000	96,000	90,000
May	6,00,000	3,20,000	1,00,000	1,00,000
June	3,50,000	1,60,000	84,000	70,000

- (3) Assume 20% of total sales are cash sales and 80% credit sales.
- (4) 50% of credit sales are realised in the month following sales and the remaining 50% in the next month following :
- (5) Commission on sales at 2% on total sales is to be paid within a month following actual sales.
- (6) The period of credit allowed by supplier is one month.
- (7) Overhead expenses included ₹ 20,000 per month for depreciation on fixed assets.
- (8) The time lag in payment of wages is 1/4th month and lag in payment of overhead expenses is 1/2 month.
- (9) Dividend of ₹ 40,000 for the year 2019-20 is to be paid in June 2020.

SECTION – II

5. Choose the correct option : (any **five**)

10

(1) Which of the following is not a tools and techniques of Management Accounting ?

- (a) Unit costing (b) Marginal costing
(c) Standard costing (d) None of these

(2) To whom Management Accounting is most useful ?

- (a) Managers (b) Investors
(c) Creditors (d) None of these

(3) Which of the following methods is used for analysis of financial statements ?

- (a) Comparative statement (b) Cash Budget
(c) Sales Budget (d) None of these

(4) If Gross Profit is 25% of total cost, then what is the Gross profit ratio ?

- (a) 20 % (b) 50 %
(c) $33\frac{1}{3}$ % (d) None of these

(5) To find expense ratio, expenses are generally divided by _____.

- (a) Sales (b) Capital employed
(c) Assets (d) None of these

(6) Current ratio is 1.5. If current liabilities of ₹ 40,000 is paid, then what will be the effect on current ratio ?

- (a) Ratio increases (b) Ratio decreases
(c) No change (d) None of these

- (7) Which of the following is a cash flow from Investing Activities ?
- (a) Payment of Income-tax   (b) Sale proceeds of Machinery
(c) Payment of Dividend   (d) None of these
- (8) Increase in Debtors means _____.
- (a) increase in cash flow   (b) decrease in cash flow
(c) no change in cash flow   (d) None of these
- (9) Fund flow statement and cash flow statement are presented to _____
- (a) Foreman   (b) Board of Directors
(c) Sales Manager   (d) None of these
- (10) Cash Budget is useful tool for _____.
- (a) Tax Planning   (b) Financial Planning
(c) Sales Planning   (d) None of these
- (11) Wages of August and September are ₹ 12,000 and ₹ 15,000 respectively. Time lag is 1/3 month. Calculate amount to be paid in September.
- (a) ₹ 19,000   (b) ₹ 14,000
(c) ₹ 27,000   (d) None of these
- (12) While preparing cash budget, which of the following item is not included ?
- (a) Cash sales   (b) Depreciation
(c) Cash purchase   (d) None of these
-